

RIKSDAGENS SVAR 188/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande (RP 183/2006 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 23/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 9 april 1999 om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) 1 §, 2 § 4 punkten, 3 a § 1 mom. 3 och 4 punkten samt 2 mom., 6 § 1 mom., 8 a § 1 mom., 21 a § 2 mom., 22 § 1 och 2 mom., den finska språkdräkten i 22 § 5 mom., 26 § 1 mom., rubriken för 6 kap., 34 §, 37 § 1 mom., 43 § 1 mom. och 45 §,

sådana de lyder, 1 §, 6 § 1 mom., 8 a § 1 mom, 26 § 1 mom, rubriken för 6 kap., 34 §, 37 § 1 mom. och 43 § 1 mom. i lag 118/2002, 2 § 4 punkten, 21 a § 2 mom., 22 § 1 och 2 mom. samt 45 § i lag 362/2005, 3 a § 1 mom. 3 och 4 punkten samt 2 mom. i lag 649/2004 och den finska språkdräkten i 22 § 5 mom. i lag 1215/2005, samt

fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda lagar 362/2005 och 1215/2005, nya 5 och 6 punkter, till 3 §, sådan den lyder i sistnämnda lagar och i nämnda lag 649/2004, nya 4 och 5 mom., till 3 a § 1 mom., sådant det lyder i sistnämnda lag, en ny 5 punkt, till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 118/2002 och 362/2005, ett nytt 3 mom., till lagen ett nytt 4 a kap. och till 42 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja invandrares integration, jämlikhet och valfrihet genom

åtgärder som stöder förvärvande av sådana centrala kunskaper och färdigheter som behövs i samhället samt att genom arrangemang för mottagande trygga försörjning för och omsorg om asylsökande och personer som får tillfälligt

skydd på grund av massflykt. Syftet med denna lag är dessutom att hjälpa offer för människohandel.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd* arrangemang för försörjning och omsorg på förläggningar eller flyktingslussar,

5) *offer för människohandel* personer som uppenbarligen är i behov av hjälp på grund av att de blivit offer för människohandel eller som är i behov av särskild hjälp när ett människohandelsbrott utreds, samt med

6) *hjälp till offer för människohandel* tjänster och stödåtgärder som ordnas av en förläggning för asylsökande och som syftar till att ta hand om offer för människohandel och sörja för deras försörjning, främja deras möjligheter att återhämta sig och deras integration samt stödja deras funktionsförmåga och möjligheter att återvända tryggt.

3 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna om hjälp till offer för människohandel kan tillämpas på den

1) som har getts betänketid enligt 52 b § i utlänningslagen eller beviljats uppehållstillstånd enligt 52 a § 1 mom. i utlänningslagen, eller

2) som annars med hänsyn till omständigheterna kan bedömas ha blivit offer för människohandel eller som är i behov av särskild hjälp när ett människohandelsbrott utreds.

Tillämpningen av bestämmelserna om hjälp till offer för människohandel upphör när det inte längre finns sådana grunder som nämns i 4 mom. eller när det av någon annan orsak inte längre finns behov av hjälp.

3 a §

Flykting vid tillämpningen av denna lag

Vad som i denna lag bestäms om flyktingar tillämpas också på den som

3) efter att ha ansökt om internationellt skydd har beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51, 52 eller 89 § i utlänningslagen,

4) enligt 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser, samt

5) har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd med stöd av 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen.

Med flykting jämställs dessutom en familjemedlem eller annan anhörig till en flykting eller en person som avses i 1—5 punkten, om familjebandet till flyktingen eller den som har beviljats uppehållstillstånd har funnits redan innan denne kom till Finland.

4 §

Ersättning för kostnader

Till en kommun kan betalas ersättning för kostnader för särskilda tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel på grund av deras ställning som offer.

6 §

Arbetsministeriets uppgifter

Den allmänna utvecklingen, planeringen, styrningen, uppföljningen och samordningen av integrationsfrämjandet och mottagandet av asylsökande och mottagandet av personer som får tillfälligt skydd samt verkställigheten av hjälp till offer för människohandel ankommer på arbetsministeriet. Inom arbetsministeriets förvaltningsområde kan finnas förläggningar och flyktingslussar.

8 a §

Återflyttningsbidrag

Återflyttningsbidrag kan inom ramen för det anslag som i statsbudgeten anvisats för ändamålet beviljas sådana i 3 § 3—5 mom. eller 3 a § avsedda personer som frivilligt återvänder till sitt hem- eller utreseland. Som återflyttningsbidrag kan beviljas ersättning för skäligena resekostnader och flyttningsskostnader samt bidrag för bosättning i det land dit personen återvänder. I frågor som gäller beviljande av återflyttningsbidrag och återflyttningsbidraget är förläggningen statsbidragsmyndighet i fråga om personer som avses i 3 § 3—5 mom. och kommunen i fråga om personer som avses i 3 a §.

21 a §

Avgifter för inkvartering och tjänster vid mottagande

Hos personer som använder socialvårdstjänster samt hälso- och sjukvårdstjänster får tas ut en avgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992). Avgiften påförs av förläggningens föreståndare. Avgiften betalas till förläggningens kassa eller till det konto som förläggningen uppger. Bestämmelsen i 13 § i nämnda lag tillämpas inte på asylsökande, personer som får tillfälligt skydd eller offer för människohandel.

22 §

Utkomststöd

Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd samt offer för människohandel kan beviljas utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, om inte något annat bestäms i denna lag. Utkomststöd beviljas av förläggningen på ansökan.

Asylsökande och personer som får tillfälligt skydd beviljas inte utkomststöd i form av peng-

ar för inkvartering, utan inkvartering ordnas vid en förläggning eller ett grupphem.

4 a kap.

Hjälp till offer för människohandel

25 a §

Innehållet i hjälpen

För offer för människohandel kan ordnas tjänster och stödåtgärder som kan omfatta juridisk rådgivning och annan rådgivning, kris- hjälp, socialvårdstjänster samt hälso- och sjukvårdstjänster, tolktjänster och övriga stöd- tjänster, inkvartering eller boende, utkomststöd och annan nödvändig omsorg samt stödande av möjligheterna att återvända tryggt. När tjänster och stödåtgärder tillhandahålls skall hänsyn tas till de särskilda behov som beror på åldern, den utsatta ställningen samt det fysiska och psykiska tillståndet hos offret för människohandel samt säkerheten för offret och de anställda som ordnar tjänsterna och stödåtgärderna.

25 b §

Behöriga myndigheter

Bestämmelser om behöriga förläggningar när det gäller att hjälpa offer för människohandel utfärdas genom förordning av arbetsministeriet.

Förläggningarna kan ordna de tjänster och stödåtgärder som nämns i 25 a § själva eller köpa dem av offentliga eller privata tjänsteproducenter.

25 c §

Inledande av hjälp

En myndighet, ett offer för människohandel själv eller en privat eller en offentlig tjänsteproducent kan göra en framställning till förläggningen om tjänster och stödåtgärder till offret för människohandel. Tjänster och stödåtgärder kan dock inte tillhandahållas mot personens vilja.

25 d §

Beslut om tillämpning av bestämmelserna om hjälp

Förläggningens föreståndare beslutar om att bestämmelserna om hjälp skall tillämpas och att tillämpningen skall upphöra så som bestäms i 3 § 4 och 5 mom.

25 e §

Yrkesövergripande bedömningsgrupp

I anslutning till en förläggning finns en yrkesövergripande bedömningsgrupp som skall stödja förläggningens föreståndare vid beslutsfattandet och bedöma behovet av service hos offren för människohandel.

Bedömningsgruppen skall förutom föreståndaren bestå av minst en sakkunnig inom socialvården och en sakkunnig inom hälso- och sjukvården samt en företrädare för polisen och för gränskontrollmyndigheten. Arbetskrafts- och näringscentralen tillsätter bedömningsgruppen för tre år i sänder efter att ha hört länsstyrelsen och förläggningens föreståndare. Om en medlem i bedömningsgruppen avgår eller avlider under mandatperioden, utser arbetskrafts- och näringscentralen en ny medlem på förslag av den berörda sammanslutningen. Medlemmarna i bedömningsgruppen handlar under tjänsteansvar.

Bedömningsgruppen skall vid behov som sakkunniga höra kommunala myndigheter, arbetarskyddsmyndigheter, arbetsmarknadsorganisationer, sakkunniga inom mentalvårdsarbetet och barnskyddet och övriga instanser som behövs för att hjälpa offren för människohandel.

Bedömningsgruppen skall

1) bedöma behovet av hjälp hos offren för människohandel samt bedöma om bestämmelserna om hjälp skall tillämpas eller om tillämpningen av bestämmelserna skall upphöra,

2) bedöma placeringen av och behovet av service hos offren för människohandel,

3) delta i bedömningen av säkerhetsriskerna för offren för människohandel och i planeringen och ordnandet av säkerhetsåtgärder för dem, samt

4) sörja för informationsgången mellan myndigheterna och aktörerna inom systemet för hjälp till offer för människohandel.

25 f §

Behandling av ärenden i den yrkesövergripande bedömningsgruppen

Förläggningens föreståndare sammankallar bedömningsgruppen. Utan hinder av bestämmelserna om tystnadsplikt får förläggningens föreståndare till bedömningsgruppen lämna ut personuppgifterna för ett enskilt offer för människohandel och bedömningsgruppen får använda uppgifterna för att sköta sitt uppdrag, om personen i fråga ger sitt samtycke eller det är nödvändigt för att bedöma behovet av service, ordna tjänster eller planera och ordna säkerhetsåtgärder. Bedömningsgruppen får inte lämna ut uppgifterna till någon utomstående.

26 §

Företrädande och förande av talan

För flyktingbarn, för barn som får tillfälligt skydd, för sådana barn som ansöker om uppehållstillstånd eller söker asyl och för sådana barn som fallit offer för människohandel och som befinner sig i Finland utan vårdnadshavare eller utan någon annan laglig företrädare, kan en företrädare utses. För sådana minderåriga offer för människohandel som saknar vårdnadshavare skall det alltid utses en företrädare utan dröjsmål.

— — — — —

6 kap.

Personregister över mottagande av flyktingar, av personer som får tillfälligt skydd och av asylsökande samt över hjälp till offer för människohandel

34 §

Personregister

Personregister som är avsedda för planering och genomförande av mottagande av flyktingar, av personer som får tillfälligt skydd och av asylsökande med avseende på integrationsfrämjande samt för hjälp till offer för människohandel är

- 1) ett invånarregister som inbegriper ett riksomfattande delregister och förläggningarnas delregister,
- 2) ett register över flyktingar (flyktingregister), samt
- 3) ett kommunanvisningsregister.

37 §

Invånarregistret

Invånarregistret är ett personregister som förs med hjälp av automatisk databehandling med avseende på arrangemangen vid mottagande av personer som får tillfälligt skydd och av asylsökande samt med avseende på verkställigheten av hjälp till offer för människohandel.

42 §

Utlämnande av uppgifter

Förläggningens föreståndare får utan hinder av bestämmelserna om tystnadsplikt till myndigheter eller den instans som verkställer hjälpen lämna ut personuppgifterna för ett offer för män-

niskohandel, om personen i fråga ger sitt samtycke eller det är nödvändigt för att bedöma behovet av service, ordna tjänster eller planera säkerhetsåtgärder.

43 §

Tystnadsplikt

De som sköter uppgifter som avses i denna lag får inte utan uttryckligt samtycke av en flykting, en person som får tillfälligt skydd, en asylsökande, någon annan invandrare eller ett offer för människohandel eller dennes vårdnadshavare eller en företrädare som förordnats enligt denna lag röja uppgifter som gäller flyktingens, den persons som får tillfälligt skydd, den asylsökandes, invandrarens eller offrets för människohandel privata hemligheter eller deras familjers hemligheter eller deras personliga omständigheter. Inte heller får de röja andra uppgifter som de har fått kännedom om vid skötseln av uppgifter enligt denna lag, om det inte är uppenbart att lämnandet av uppgiften inte äventyrar säkerheten för de personer som avses ovan eller för deras anhöriga.

45 §

Förvaltningsförfarande

Den som ordnar integrationsfrämjande för flyktingar eller arrangerar mottagande av asylsökande eller mottagande av personer som får tillfälligt skydd eller ordnar hjälp till offer för människohandel skall vid behandlingen av förvaltningsärenden som avses i denna lag iaktta förvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 28 november 2006